

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 grudnia 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 14 stycznia 2015 r. odmówił B. G. umorzenia należności z tytułu składek:

a) na ubezpieczenia społeczne za okres od 10/1999 do 06/2001, (...), (...), od 12/2004 do 05/2007 w łącznej kwocie 51.2010,85 zł, w tym z tytułu:

- składek – 21668,68 zł,
- odsetek – 29495,77 zł,
- kosztów upomnienia – 46,40 zł

b) na ubezpieczenie zdrowotne – za okres od 10/1999 do 06/2001, (...), od 12/2004 do 05/2007 w łącznej kwocie 15735,99 zł, w tym z tytułu:

- składek - 6726,99 zł,
- odsetek – 8962,60 zł,
- kosztów upomnienia – 46,40 zł

c) na Fundusz Pracy – za okres (...), od 01/2000 do 06/2001, (...), od 12/2004 do 05/2007 w łącznej kwocie 3920,15 zł, w tym z tytułu:

- składek – 1603,77 zł,
- odsetek – 2269,98 zł,
- kosztów upomnienia – 46,40 zł

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wnioskodawczyni wystąpiła w dniu 14 stycznia 2015 r. z wnioskiem o umorzenie należności z tytułu składek na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność. Decyzją z dnia 27 maja 2015 r. określono warunki umorzenia. W wyniku odwołania wnioskodawczyni Sąd Apelacyjny w Łodzi, rozpoznając apelację od wyroku oddalającego odwołanie, uchylił zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. W związku z tym wydano w dniu 27 listopada 2018 r. decyzję określającą warunki umorzenia. Warunkiem umorzenia była spłata należności niepodlegających umorzeniu w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji wraz z naliczonymi odsetkami. Decyzja uprawomocniła się w dniu 7 stycznia 2019 r. Z dniem 7 stycznia 2020 r. upłynął 12 miesięczny termin na uregulowanie należności niepodlegających umorzeniu liczony od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia należności z tytułu składek. W wyznaczonym terminie należności nie zostały uregulowane.

/decyzja – k. 80 akt ZUS/

W odwołaniu od powyższej decyzji, złożonym w dniu 4 stycznia 2021 r. B. G. podniosła przedawnienie dochodzonych składek.

/odwołanie – k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie.

/odpowiedź na odwołanie – k. 4/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskiem z dnia 14.01.2015 r na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 r., poz. 1551) B. G. wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z prośbą o umorzenie całości nieopłaconych należności składkowych . /wniosek – k. 1 akt ZUS/

Decyzją z dnia 27 maja 2015 r Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. określił jakie należności z tytułu składek zostaną umorzone (wskazano kwoty i okresy) oraz że warunkiem umorzenia tych należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu (za okres od 1.01.1999 r) w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji./ decyzja – k. 16 akt ZUS/

Ubezpieczona odwołała się od powyższej decyzji, podnosząc przedawnienie składek. Wyrokiem z dnia 27.07.2016 r Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie VIII U 1897/15 oddalił odwołanie. Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 29.08.2017 r uchylił zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i sprawę przekazał ZUS I Oddział w Ł. do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu SA podniósł, między innymi, że w decyzji musi być wskazana kwota niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne , FP za okres od dnia 1.01.1999 r , do których opłacenia była zobowiązana wnioskodawczyni wraz z wszelkimi kosztami dodatkowymi wymienionymi w ustawie. Natomiast w tej sprawie organ rentowy uchybił temu wymaganiu.

/okoliczność bezsporna – załączone akta VIII U 1897/15/

W dniu 27.11.2018 r organ rentowy wydał decyzję, w której określił, że według stanu na dzień 14.01.2015 r umorzeniu będą podlegały należności z tytułu składek na:

a) na ubezpieczenia społeczne za okres od 10/1999 do 06/2001, (...), (...), od 12/2004 do 05/2007 w łącznej kwocie 51.2010,85 zł, w tym z tytułu:

- składek – 21668,68 zł,

- odsetek – 29495,77 zł,

- kosztów upomnienia – 46,40 zł

b) na ubezpieczenie zdrowotne – za okres od 10/1999 do 06/2001, (...), od 12/2004 do 05/2007 w łącznej kwocie 15735,99 zł, w tym z tytułu:

- składek - 6726,99 zł,

- odsetek – 8962,60 zł,

- kosztów upomnienia – 46,40 zł

c) na Fundusz Pracy – za okres (...), od 01/2000 do 06/2001, (...), od 12/2004 do 05/2007 w łącznej kwocie 3920,15 zł, w tym z tytułu:

- składek – 1603,77 zł,

- odsetek – 2269,98 zł,

- kosztów upomnienia – 46,40 zł.

Warunkiem umorzenia w/w należności była spłata należności niepodlegających umorzeniu:

a) na ubezpieczenia społeczne za okres od 10/1999 do 06/2001, grudzień 2001, (...), od 12/2004 do 03/2007 w łącznej kwocie 92306,72 zł plus odsetki za zwłokę naliczone na dzień złożenia wniosku w wysokości 167504,23 zł oraz dalsze odsetki liczone do dnia wpłaty łącznie

b) na ubezpieczenie zdrowotne – za okres od 07/1999 do 06/2001, (...), (...) do (...) w łącznej kwocie 16858,05 zł plus odsetki za zwłokę naliczone na dzień złożenia wniosku w wysokości 32503,40 zł oraz dalsze odsetki liczone do dnia wpłaty łącznie

b) na Fundusz Pracy i FGSP – za okres (...), od 01/2000 do 06/2001, (...), od 12/2004 do 03/2007 w łącznej kwocie 6065,08 zł plus odsetki za zwłokę naliczone na dzień złożenia wniosku w wysokości 11243,02 zł oraz dalsze odsetki liczone do dnia wpłaty łącznie.

Wskazano, że powyższe należności z tytułu składek nieobjęte postępowaniem o umorzenie i należy je uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty łącznie zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych.

Decyzja została doręczona w dniu 5.12.2018 r.

/decyzja wraz z dowodem doręczenia w aktach ZUS/

Wnioskodawczyni nie zaskarżyła tej decyzji.

/okoliczność bezsporna/

Decyzja uprawomocniła się w dniu 7 stycznia 2019 r. Termin na uregulowanie należności nie podlegających umorzeniu upływał 7 stycznia 2020 r. Wnioskodawczyni nie uregulowała tych należności.

/okoliczność bezsporna/

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, a mianowicie o powołane wyżej dokumenty znajdujące się w aktach sprawy oraz w załączonych aktach organu rentowego. Przedmiotowe dokumenty nie były kwestionowane w toku postępowania przez żadną ze stron i pozwalają, zdaniem Sądu Okręgowego, na wydanie prawidłowego rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie i jako takie podlega oddaleniu.

W dniu 15 stycznia 2013 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. 2012 poz. 1551). Ustawa ta – zwana dalej ustawą abolicyjną – przewiduje możliwość umorzenia składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy oraz odsetek za zwłokę i pozostałych powstałych kosztów (w tym kosztów egzekucyjnych), dla wszystkich osób prowadzących pozarolniczą działalność, które w okresie od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu, z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności i nie opłaciły należnych z tego tytułu składek.

Zgodnie z treścią art. 1 ust. 1 ustawy abolicyjnej, na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 roku obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu

prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.):

1) która przed dniem 1 września 2012 r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8,

2) innej niż wymieniona w pkt 1

- umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

W ustępie 2 art. 1 ustawy abolicyjnej przewidziano, że w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy wymienionej w ust. 1, wniosek o umorzenie składa płatnik składek. Natomiast w ustępie 3 art. 1 ustawy abolicyjnej postanowiono, że w przypadku, gdy płatnik, o którym mowa w ust. 2, zakończył prowadzenie pozarolniczej działalności, wniosek o umorzenie składa osoba, o której mowa w ust. 1.

Zgodnie zaś z dyspozycją ust. 6 art. 1 ustawy abolicyjnej umorzenie należności, o których mowa w ust. 1, skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Zgodnie z uregulowaniem art. 1 ust. 8 powołanej ustawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych.

Warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego (ust. 10 ustawy abolicyjnej).

Zgodnie zaś z treścią ust. 11 przywołanej ustawy należności, które nie podlegają umorzeniu, należy uregulować - opłacić w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji o umorzeniu należności.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o odmowie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - w przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12 (ust. 13 ustawy abolicyjnej).

Wnioskodawczyni wystąpiła z wnioskiem do organu rentowego o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek. Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpoznając powyższy wniosek wydał zaś decyzję określającą warunki umorzenia, kwotę należności podlegających umorzeniu i okres, za który nieopłacone składki będą mu podlegały, a także składki, które nie podlegają umorzeniu, od której to decyzji **wnioskodawczyni nie odwołała się.**

W niniejszej sprawie spór polegał na ustaleniu, czy organ rentowy decyzją kończąca postępowanie w przedmiocie złożonego wniosku prawidłowo odmówił wnioskodawczyni umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy.

Z ustalonych okoliczności faktycznych wynika, że ubezpieczona nie uregulowała należności niepodlegających umorzeniu w wyznaczonym terminie, czego w toku postępowania nie zakwestionowała.

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z art. 6 k.c. to na wnioskodawczyni spoczywał ciężar dowodowy w niniejszej sprawie. Oparcie polskiej procedury cywilnej na zasadzie kontrydiktoryjności jedynie w wyjątkowych przypadkach dozwala Sądowi na podjęcie czynności mających na celu pobudzenie inicjatywy stron, a zasadą w tym zakresie jest samodzielne dążenie uczestników postępowania do wykazania prawdziwości podnoszonych twierdzeń. Jeżeli twierdzenie istotne dla rozstrzygnięcia nie zostanie udowodnione, to o merytorycznym rozstrzygnięciu sprawy decyduje rozkład ciężaru dowodu. Zatem strona, na której spoczywa ciężar dowodu, ponosi ryzyko ujemnych skutków niedopełnienia swoich obowiązków w tym zakresie. Sąd Okręgowy uznał również, zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku, iż nie jest zarówno zobowiązany, jak i uprawniony do przeprowadzenia dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (patrz wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76). Tymczasem wnioskodawczyni nie wykazała w niniejszym postępowaniu za pomocą dostępnych środków dowodowych, że spełniła w wyznaczonym terminie warunki umorzenia określone w ustawie z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność.

Podnoszone w toku procesu okoliczności dotyczące wysokości zadłużenia, w szczególności w zakresie przedawnienia składek, nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia, bowiem winny być podnoszone w momencie wydawania decyzji określającej warunki umorzenia (decyzja z 27.11.2018 r), czego ubezpieczona nie uczyniła.

Tym samym, w ocenie Sądu brak było podstaw do zastosowania w stosunku do wnioskodawczyni przepisów cytowanej powyżej ustawy abolicyjnej.

W tym stanie rzeczy odwołanie wnioskodawczyni jako niezasadne podlegało oddaleniu, o czym Sąd Okręgowy orzekł w sentencji orzeczenia na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.